

ДО ПИТАННЯ ОЦІНКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗНОСУ ВАНТАЖНИХ ВАГОНІВ

О. М. Гненний, д. е. н., професор, oleg_gnennij@mail.ru

Н. С. Чернова, викладач, chernovanataliias@gmail.com

*Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту
імені академіка В. Лазаряна*

Методологія дослідження. Результати дослідження базуються на використанні граничного аналізу, методу порівнянь та економіко-математичного моделювання. Величина функціонального зносу вантажного вагона може бути визначена виходячи з умови рівної ефективності використання об'єкта оцінки і об'єкта-аналога. Вартість заміщення вагона, що оцінюється з урахуванням морального зносу, дорівнює граничній ціні умовно нового об'єкта, при якій чиста поточна вартість його експлуатації упродовж повного життєвого циклу виявиться рівною чистій поточній вартості експлуатації такої кількості рухомого складу з об'єктом-аналогом, якої буде достатньо для виконання того ж обсягу робіт. При цьому передбачається, що всі інвестиції здійснюються за рахунок власного капіталу на початку життєвого циклу (нульовий момент часу) і спрямовуються на придбання локомотивів і вагонів. Інвестиції у власні оборотні активи не беруться до уваги, оскільки вони можуть бути прийняті рівними для вагона, що оцінюється, і вагона-аналога.

Результати. Розроблено економіко-математичну модель вартості заміщення вантажного вагона з урахуванням функціонального зносу та запропоновано методичні підходи до визначення її складових.

Новизна. Набули подальшого розвитку науково-методичні підходи до визначення функціонального зносу вантажних вагонів, які, на відміну від існуючих, враховують сумісну роботу вагонів та локомотивів у єдиному технологічному процесі залізничних перевезень і взаємний вплив зміни технічних характеристик на експлуатаційні показники їх використання.

Практична значущість. Удосконалений науково-методичний підхід до визначення функціонального зносу вантажних вагонів дозволяє врахувати вплив таких факторів як: вантажопідйомність, ємність, маса тари, структура пробігу, швидкість руху, простої вагонів під технологічними операціями, витрати на технічне обслуговування і ремонт, середні відсотки несправних вагонів та інші суттєві чинники, а також норму доходу на інвестиції у галузь. Врахування цих факторів дозволить більш точно визначати

функціональний знос вантажних вагонів у порівнянні з підходом, який базувався на співставленні продуктивності старих і нових моделей.

Ключові слова: оцінка майна; функціональний знос вантажного вагона; вартість заміщення; справедлива вартість; переоцінка основних засобів.

Література

1. Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р. №1440.

Natsionalnyi standart №1 «Zahalni zasady otsinky mayna i maynovykh prav» [National Standard №1 «General principles of property valuation and property rights»], zatverdzhenuy postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10.09.2003 r. №1440.

2. Баранов П. Ю. Про проблеми застосування затратного підходу під час оцінки нерухомості / П. Ю. Баранов // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2003. – № 8 (132). – С. 41 – 44.

Baranov P. Yu. *Pro problemy zastosuvannya zatratnoho pidkhodu pid chas otsinky nerukhomosti* [About the problems of application the cost-is-no-object approach during the real estate appraisals] / P. Yu. Baranov // *Derzhavnyy informatsiynyy biuleten pro pryvatyzatsiiu.* – 2003. – № 8 (132). – P. 41 – 44.

3. Баранов П. Ю. Оцінка якості (корисності) під час визначення вартості рухомого майна / П. Ю. Баранов // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2005. – № 7 (155). – С. 36 – 38.

Baranov P. Yu. *Otsinka yakosti (korysnosti) pid chas vyznachennia vartosti rukhomoho mayna* [Quality rating (practicality) at determining the value of movable assets] / P. Yu. Baranov // *Derzhavnyy informatsiynyy biuleten pro pryvatyzatsiiu.* – 2005. – № 7 (155). – P. 36 – 38.

4. Баранов П. Ю. Кваліметричний підхід до аналізу найбільш ефективного використання під час оцінки об'єктів нерухомості / П. Ю. Баранов // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2013. – № 1 (245). – С. 30 – 33.

Baranov P. Yu. *Kvalimetrychnyi pidkhid do analizu naybilsh efektyvnoho vykorystannia pid chas otsinky ob'ektiv nerukhomosti* [Qualimetric approach to analyzing the most effective use during the real estate appraisals] / P. Yu. Baranov // *Derzhavnyy informatsiynyy biuleten pro pryvatyzatsiiu.* – 2013. – № 1 (245). – P. 30 – 33.

5. Войченко Т. О. Оцінка ринкової вартості суден водного транспорту: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.07.04 / Т. О. Войченко; Нац. авіац. ун-т. – К., 2005. – 23 с.

Voychenko T. O. *Otsinka rynkovoї vartosti suden vodnoho transportu* [Evaluation of the fair value measurementsoft water-carriers]: Avtoref. dys. kand. ekon. nauk: 08.07.04 / T. O. Voychenko; Nats. aviats. un-t. – K., 2005. – 23 p.

6. Гончарук О. В. Оцінка вартості діючих машин та устаткування у поточному періоді (на прикладі металургійних підприємств): автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / О. В. Гончарук; Н.-д. центр індустр. пробл. розвитку НАН України. – Х., 2008. – 20 с.

Honcharuk O. V. *Otsinka vartosti diiuchykh mashyn ta ustatkuvannia u potochnomu periodi (na prykladi metalurhiinykh pidpriemstv)* [Estimation of cost of the operating cars and the equipment in the current period (on the example of the metallurgical enterprises)]: avtoref. dys... kand. ekon. nauk: 08.00.04 / O. V. Honcharuk; N.-d. tsentr industr. probl. rozvytku NAN Ukrainy. – Kh., 2008. – 20 p.

7. Решетняк О. О. Відшкодування морального зносу технологічного обладнання підприємств машинобудування: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / О. О. Решетняк; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2005. – 19 с.

Reshetniak O. O. *Vidshkoduvannia moralnoho znosu tekhnolohichnoho obladnannia pidpriemstv mashynobuduvannia* [Recovering of legacy of process equipment engineering enterprises]: Avtoref. dys. kand. ekon. nauk: 08.06.01 / O. O. Reshetniak; Skhidnoukr. nats. un-t im. V. Dalia. – Luhansk, 2005. – 19 p.

8. Денисенко В. К. Практичні рекомендації з визначення функціонального та економічного зносу нерухомості / В. К. Денисенко // Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2005. – № 3 (151). – С. 29 – 33.

Denysenko V. K. *Praktychni rekomendatsii z vyznachennia funktsionalnoho ta ekonomichnoho znosu nerukhomosti* [Practical advice on determining functional and economic deterioration estate] / V. K. Denysenko // Derzhavnyy informatsiyny biuletен pro pryvatyzatsiiu. – 2005. – № 3 (151). – P. 29 – 33.

9. Гненный О. Н. Определение функционального износа железнодорожного подвижного состава / О. Н. Гненный // Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. – Вип. 19.– Д. : Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2007. – С. 252 – 256.

Gnennyu O. N. *Opredelenie funktsionalnogo iznosa zheleznodorozhnogo podvizhnogo sostava* [Determination of the functional abrading action of the railway rolling stock] / O. N. Gnennyu // Visnyk Dnipropetrovskogo natsionalnogo universytetu zaliznychnogo transportu imeni akademika V. Lazaryana. – Vip. 19.– D. : Vyd-vo Dnipropetr. nats. un-tu zalizn. transp. im. akad. V. Lazaryana, 2007. – P. 252 – 256.

10. Оценка имущества и имущественных прав / Ю. Гарбар, А. Драпиковский, И. Иванова, В. Ларцев, А. Мендрул, С. Скрынько, А. Филипович; под общ. ред. С. Скрынько. – К. : ООО «УКЦ «Эксперт-Л», СПД Цудзилович, 2007. – 746 с.

Otsenka imushchestva i imushchestvennykh prav [Valuation of property and property rights] / Yu. Garbar, A. Drapikovskiy, I. Ivanova, V. Lartsev, A. Mendrul, S. Skrynko, A. Filipovich; pod obshch. red. S. Skrynko. – K. : ООО «УКТs «Ekspert-L», SPD Tsudzilovich, 2007. – 746 p.